

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

ПРОГРАМА
вступного іспиту до аспірантури
з Іноземної мови
(англійська, французька, німецька)
для вступників на всі освітньо-наукові програми

КИЇВ - 2023

Укладачі:

Макухіна Т. В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології факультету іноземної філології УДУ імені Михайла Драгоманова

Яременко–Гасюк О.О. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету природно-географічної освіти та екології УДУ імені Михайла Драгоманова

Вінічук Л. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології факультету іноземної філології УДУ імені Михайла Драгоманова

Іваненко С. М. – доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов факультету природно-географічної освіти та екології УДУ імені Михайла Драгоманова

Рецензенти:

Леміш Наталія Євгенівна – доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу УДУ імені Михайла Драгоманова

Гладуш Надія Федорівна - кандидат філологічних наук, професор кафедри лінгвістики та перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка

Пояснювальна записка

Законом України «Про вищу освіту», наказом МОН України від 15 жовтня 2020 року № 1274 «Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році», постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» передбачено складання вступниками до аспірантури вступного іспиту з однієї з іноземних мов в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

Програма випробування з іноземної мови для вступу на третій освітньо-науковий рівень вищої освіти (доктор філософії) складена для всіх спеціальностей (окрім іноземної філології та перекладу) і розрахована на вступників, які закінчили вищі навчальні заклади за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» та які намагаються отримати ступінь Доктора філософії у відповідній галузі. Вона укладена з урахуванням положень, вимог та правил прийому в аспірантуру Національного Педагогічного Університету імені М.П. Драгоманова.

Вступне випробування з іноземної мови - це перевірка рівня знань, навичок і вмінь вступників, які забезпечують необхідну для фахівця комунікативну спроможність в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах; сприйняття і розуміння монологічних та діалогічних висловлювань носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики. Рівень навичок монологічного мовлення вступників має також забезпечувати їм можливість самостійно зробити повідомлення про проблему, мету, методи та засоби дослідження та інші аспекти майбутньої наукової роботи.

Вступне випробування проводиться предметною комісією, яка призначається наказом ректора університету, та яка кваліфіковано оцінює рівень знань відповідної іноземної мови вступника.

1. ВИМОГИ ДО ВСТУПАЮЧИХ ДО АСПІРАНТУРИ НА ЕКЗАМЕНІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вступний екзамен з іноземної мови передбачає перевірку та оцінювання сформованості у вступників професійно-орієнтованої іншомовної компетентності та здатності реалізувати здобуті знання та вміння в майбутній науковій діяльності у відповідній галузі науки.

На екзамені майбутні аспіранти повинні продемонструвати вільне володіння іноземною мовою в її усній та письмовій формі на рівні не нижче B2 згідно Загальноєвропейських вимог.

Згідно загальних положень Правил прийому до вступу в аспірантуру вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови на рівні, не нижчому за B2 дійсним міжнародно визнаним сертифікатом (зокрема, для англійської мови – сертифікатом TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment; для німецької мови – сертифікатом TestDaF), звільняється від складання вступного

іспиту з іноземної мови. При визначенні результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом.

Професійно орієнтована міжкультурна комунікативна компетентність рівня володіння мовою B2 включає в себе наступні знання, навички і вміння, які повинні забезпечувати кваліфіковану професійну діяльність у різних сферах спілкування іноземною мовою.

Аудіювання:

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході обговорень, доповідей, лекцій, бесід, що відбуваються за темою, пов'язаною з науковим дослідженням;
- розуміти обговорення проблем загальнонаукового та професійно-орієнтованого характеру, що має на меті досягнення порозуміння;
- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання;

Говоріння:

Діалогічне мовлення

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час обговорень, лекцій, бесід, що пов'язані з майбутнім науковим дослідженням;
- чітко аргументувати відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (в семінарах, дискусіях, наукових семінарах тощо);
- адекватно реагувати на позицію/точку зору співрозмовника;
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, користуючись загальноновживаними фразами.

Монологічне мовлення:

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними науковими презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаний науковий дискурс.

Читання:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з науковим дослідженням та спеціальністю з підручників, газет, популярних і спеціалізованих наукових журналів та інтернет джерел;
- розуміти намір автора наукового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (наукових статей, анотацій, звітів тощо);

- розрізняти різні стилістичні реєстри усного та писемного мовлення, коли здійснюються різні наміри спілкування.

Письмо:

- писати зрозумілі деталізовані тексти, різного спрямування, пов'язані з особистою, професійною та науковою сферами, анотації наукових статей;
- писати з високим ступенем граматичної коректності анотації, статті, повідомлення тощо;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаній дискурсі;
- виконувати цілу низку мовленнєвих функцій та реагувати на них, користуючись загальноновживаними фразами.

Інші знання:

- знати особливості текстів різних видів науково-технічної літератури: технічна книга, монографія, стаття з технічного журналу, технічний опис, патент, технічний довідник, каталог;
- знати особливості використання допоміжної літератури, спеціальних словників і довідників;
- застосувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Мовні вміння:

Вступники повинні мати робочі знання:

- граматичних структур, що є необхідним для вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в побутовій, академічній та професійних сферах;
- правил синтаксису, щоб розпізнати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах;
- мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів академічного та професійного мовлення;
- широкого діапазону словникового запасу, який є необхідним в академічній, побутовій та професійній сферах.

1.ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вступний екзамен з іноземної мови складається з трьох питань (письмова підготовка)

Перше питання

1. Лексико-граматичний тест. Час виконання – 30 хвилин.

Друге питання

2. Читання та письмовий переклад автентичного наукового тексту з іноземної мови на українську. Обсяг 1000 друкованих знаків. Час виконання – 30 хвилин. Допускається використання словників.

Третє питання

3. Співбесіда іноземною мовою з питань побутово-ситуативної тематики та з питань актуальності майбутнього наукового дослідження.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

При оцінюванні результату вступного екзамену враховується змістовність та ґрунтовність всіх відповідей здобувача на питання екзаменаційного білету, мовна, комунікативна, лінгвокраїнознавча та фахова компетенції, лексико-граматичний тест. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних питань.

ПЕРШЕ ПИТАННЯ

На вступному іспиті вступник виконує комплексний тест, побудований на базі тематики навчання у вищих навчальних закладах, з метою контролю та оцінки рівня сформованості лінгвістичної (орфографічної, лексичної, граматичної) компетенції та тестування рівня сформованості вмінь та навичок мовленнєвої діяльності: читання, писемного мовлення, лексико-граматичної компетентності.

Час виконання тесту – 30 хвилин.

За весь тест нараховується 100 балів:

Оцінка **«відмінно»** виставляється, якщо всі завдання виконано в межах 90-100 балів;

Оцінка **«добре»** виставляється, якщо всі завдання виконано в межах 70-89 балів;

Оцінка **«задовільно»** виставляється, якщо всі завдання виконано в межах 50-69 балів;

Оцінка **«незадовільно»** виставляється, якщо всі завдання виконано в межах нижче 50 балів.

<u>II. ДРУГЕ ПИТАННЯ:</u>	<u>Читання, переклад та обговорення наукового тексту.</u>
Оцінка <u>«Відмінно»</u> виставляється за:	Вміння виразного читання вголос уривку тексту, коректна фонетична та інтонаційна презентація тексту. Повне розуміння тексту, повний адекватний літературний переклад. Допускається 3-4 помилки граматичного або лексичного характеру.
Оцінка <u>«Добре»</u> виставляється за:	Вміння виразного читання вголос уривку тексту, коректна фонетична та інтонаційна презентація тексту. Достатньо повне розуміння тексту, адекватний літературний переклад зазначеного уривку. Допускається 5-6 помилок граматичного або лексичного характеру.
Оцінка <u>«Задовільно»</u> виставляється за:	Невміння виразного читання вголос уривку тексту. Недостатньо коректна фонетична та інтонаційна презентація тексту. Недостатньо точно і повне розуміння тексту і тому недостатньо адекватний переклад зазначеного уривку. Допускається 7-8 помилок граматичного або лексичного характеру.
Оцінка <u>«Незадовільно»</u> виставляється за:	Нерозуміння тексту. Невміння виразного читання вголос уривку тексту. Некоректна фонетична та інтонаційна презентація тексту. Нерозуміння основного змісту тексту, неадекватний переклад зазначеного уривку. Більше ніж 8 помилок граматичного або лексичного характеру.
<u>III. ТРЕТЄ ПИТАННЯ:</u>	<u>Діалогічне мовлення.</u>
Оцінка <u>«Відмінно»</u> виставляється за:	Вільне володіння діалогічним мовленням. Вміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації, аргументовано висловлювати свою точку зору. Кількість розгорнутих висловлювань 15-20. При оцінюванні діалогічного мовлення враховуються такі параметри: лексична та граматична правильність, варіативність структур та лексичних словосполучень, змістовність досягнення комунікативної мети,

	логічна послідовність висловлення, стилістична відповідність мовних засобів. Допускаються 1-3 помилки граматичного або лексичного характеру.
Оцінка «Добре» виставляється за:	Достатньо вільне володіння діалогічним мовленням. Вміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації, достатньо аргументовано висловлювати свою точку зору. Кількість розгорнутих висловлювань – 10-15. При оцінюванні діалогічного мовлення враховуються такі параметри: достатня лексична та граматична правильність, достатньо зв'язне та логічно послідовне висловлення. Допускаються 4-6 помилок граматичного або лексичного характеру.
Оцінка «Задовільно» виставляється за:	Недостатньо вільне володіння діалогічним мовленням. Невміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації та недостатньо аргументоване висловлювання своєї точки зору через недостатній запас слів. Знижений темп мовлення, кількість висловлювань – 8-10. Допускаються 7-8 помилок граматичного або лексичного характеру.
Оцінка «Незадовільно» виставляється за:	Невміння вести бесіду на основі заданої комунікативної ситуації через недостатній запас слів. Знижений темп мовлення. Кількість висловлювань менше, ніж 7. Більше, ніж 8 помилок граматичного або лексичного характеру.

3. КРИТЕРІЇ КОМПЛЕКСНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПИСЬМОВИХ ТА УСНИХ ЗАВДАНЬ НА ВСТУПНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Підсумкова оцінка з іноземної мови на вступному іспиті виставляється на основі всіх складових:

1. лексико-граматичний тест;
2. читання та переклад наукового тексту;
3. співбесіда з питань побутово-ситуативної тематики та актуальності майбутнього наукового дослідження.

Кожна складова вступного екзамену оцінюється за 4-бальною шкалою ("5", "4", "3", "2") у відповідності з 100-бальною шкалою оцінювання. Підсумкова оцінка за вступний іспит обчислюється як середнє арифметичне з округленням до сотих.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D		
60-64	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

Англійська мова:

1. Ільченко О.М. Етноспецифіка текстів наукових анотацій: англо-українські паралелі. // Вісник Харківськ. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. – Харків: Константа. – 2007 – № 772. – С. 79-82с.
2. Ільченко О.М. Англійська мова для науковців: Підручник. – К.: КОДР, 1996. – 241 с.
3. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина І. Граматичні труднощі. – К.: Політична думка, 1997. - 317 с.
4. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Частина ІІ. Термінологічні і жанрово-стилістичні труднощі. – Київ, Кременчук, 1999. - 302 с.
5. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2018. – 656 с.
6. Скороходько Е.Ф. Терміни, що виражають нові знання у структурі англомовних наукових текстів // Харківськ. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна – 2000. - № 471. – с. 235-240.
7. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Переклад англомовної юридичної літератури. – Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 280 с.
8. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма English Academic Writing for Students and Researchers: Навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка,

2003. – C 14-47.
9. Burrough-Boenisch J. International reading strategies for IMRD articles // Written Communication. – 1999. – Vol. 16, № 3. – p. 296. - 316.
 10. Davis M. Scientific papers and presentations. – San Diego: Academic Press, 1997. – 296 p.
 11. Yule G. The study of language. – Cambridge University Press, 1998. – 294 p.
 12. Dooley J, Evans V. Grammarway 3. – Express Publishing, 2007. – 272p.
 13. Soars L, Soars J. New Headway. Intermediate. Student's Book. - Oxford University Press, 2009. – 159p.
 14. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use. Intermediate. – Cambridge University Press, 2008. – 309 p.
 15. Mascull B. Business Vocabulary in Use. – Cambridge University Press, 2003. – 172 p.
 16. Hancock M. English Pronunciation in Use. – Cambridge University Press, 2003. - 200 p.
 17. Evans V., Dooley J. Upstream. Intermediate. Student's Book. – Express Publishing, 2012. – 222 p.
 18. Evans V., Dooley J. Upstream. Intermediate. Workbook. – Express Publishing, 2011. – 150 p.
 19. Ashley A. Commercial Correspondence. – Oxford University Press, 2008. – 303 p.
 20. Crystal D. Encyclopedia of the English Language. – Cambridge University Press, 1995. – 488 p.
 21. Murphy R. English Grammar in Use. A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Students/ Raymond Murphy. – Cambridge: Cambridge University Press, 2012. – 380 p.

Німецька мова:

1. Академічне письмо: навч. посібник /Укл. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг:, 2019. – 130 с.
2. Dreyer H., Schmitt R. Lehr – und Übungsbuch der deutschen Grammatik (Neubearbeitung). Ismaning: Hueber Verlag, 2009. - 391 S.
3. Ehlich K., Steets A. Wissenschaftlich schreiben – lehren und lernen. Berlin: Gruyter, 2003. - 125 S.
4. Graefen G., Moll M. Wissenschaftssprache Deutsch: lesen – verstehen – schreiben. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2011. - 181 S.
5. Gruber, H. (2010). Modelle des wissenschaftlichen Schreibens. Ein Überblick über zentrale Ansätze und Theorien. //Schreibprozesse begleiten. Vom schulischen zum universitären Schreiben. (Annemarie Saxalber, Ursula Esterl Hrsg.). Wien: Studienverlag.- S. 9-31. Режим доступу:
[Modelle des wissenschaftlichen Schreiben\(2\).pdf](#)
6. Lange, Ulrike: Fachtexte lesen – verstehen – wiedergeben. Paderborn: Schöningh, 2013. - 150 S.
7. Steinmetz Maria, Dintera Heiner. Deutsch für Ingenieure: ein DaF-Lehrwerk für Studierende ingenieurwissenschaftlicher Fächer. Wiesbaden: Springer Vieweg, 2014. - 395 S.

8. Ланге Аня Наукове писемне мовлення у вищій школі (практичні поради): навчальний посібник / Аня Ланге, М. Г. Сушко-Безденежних. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 322 с.
9. Основи академічного письма. Методичні рекомендації та програма курсу <https://saiup.org.ua/resursy/osnovy-akademichnogo-pysma-metodychni-rekomendatsiyi-ta-programa-kursu/>
10. Moeninghoff, B. (2019). Arbeitstechniken Literaturwissenschaft [B. Moeninghoff, E. Meyer-Krentler]. UTB für Wissenschaft. München: Fink. – 196 S.
11. Stephany, Ursula/Froitzheim, Claudia (2009). Arbeitstechniken Sprachwissenschaft. Paderborn: Fink. – 198 S.
12. Wissenschaftliche Textsorten im Germanistikstudium deutsch-italienisch-französisch kontrastiv. Akten der Trilateralen Forschungskonferenz 2007-2008. (Martine Dalmas, Marina Foschi Albert, Eva Neuland Hrsg.). – Loveno-de-Menaggio: Villa Vigoni. – 324 S.
13. [Українські матеріали та ресурси із академічної доброчесності – Сторінки Євгена Ніколаєва \(skeptic.in.ua\)](#)
14. Eine wissenschaftliche Arbeit schreiben. Scribbr. Режим доступу: <https://www.scribbr.de/category/wissenschaftliches-schreiben/>

Французька мова:

1. Александровская Е. Lire et résumer: Пособие по реферированию на французском языке. М.: Нестор Академик, 2011. - 270 с.
2. Драненко Г.Ф. Français. Niveau avancé. DALF: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / Г.Ф. Драненко. – К.: Ірпінь ВТФ «Перун», 2001.– 232 с.
3. Крючков Г.Г. Поглиблений курс французької мови: підручник/ Г.Г. Крючков, В.С Хлопук, Л.П. Корж [та ін.]. – К.: Вища школа. 2002. - 399 с.
4. Пронина И.В. Французско-русский словарь-минимум общенаучной лексики. М.: 1999. - 256 с.
8. Українсько-французький словник навчально-педагогічних понять і термінів: методичний посібник / [укл. Л.Вовк, В.Гончаров, О.Падалка]. – Київ: НПУ Драгоманова, 2007. – 237 с.
9. Abbadie C., Chevelon B., Morsel M.-H. L'expression française écrite et orale. Presses universitaires de Grenoble, 2008. - 123 pp.
10. Alter Ego, niveau B2/ Catherine Dollez, Sylvie Pons/, Edition Hachette, Paris, 2007. - 192 pp.
17. Chevelon B., Morsel M.-H. Le résumé – le compte rendu. La synthèse.

PUG, 2002. - 76 pp.

20. Edito avancé, niveau B2 (Céline Braud), Edition Didier, Paris 2015. -228 pp.

21. Français DELF, niveau intermédiaire, Kyiv 2002. – 224 pp.

ДОДАТОК 1

Навчальний матеріал з англійської мови

1. Структура речення в англійській мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.
2. Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова.
3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів.
5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.
6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
7. Умовний спосіб. Емфатичні конструкції.
8. Функції дієслів: to be, to have, to do, will, should, would. Функції дієслів із закінченням -ing, -ed.
9. Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок.
10. Артикль.
11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники. Неозначені займенники some, any і заперечний займенник no. Кількісні займенники many, much, few. Неозначено-особовий займенник one. Три функції one. Підсилювальні та зворотні займенники.
12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.
13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
14. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник). Конструкції типу the more, the better, there+be.
15. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особові та безособові речення, безсполучникові підрядні речення, складнопідрядні речення, еліipsis, емпфаза, інверсія, подвійне керування та ін.).
16. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, "фальшиві друзі перекладача", британський та американський варіанти англійської мови, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичені, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги і т. і.).
17. Жанрові особливості перекладу.
18. Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Навчальний матеріал з французької мови

1. Структура речення у французькій мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.
2. Дієслово. Система часів. Узгодження часів.
3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий).
4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану.
5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу.
6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
7. Умовний спосіб, особливості утворення та вживання
8. Функції дієслів: **avoir, être**.
9. Іменник. Утворення множини.
10. Артикль (означений, неозначений, частковий).
11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники.
12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.
13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
14. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник).
15. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особові та безособові речення, безсполучникові підрядні речення, складнопідрядні речення, еліпсис, емфаза, інверсія тощо)
16. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, "фальшиві друзі перекладача", терміни, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичення, аббревіатури, умовні позначення, власні назви тощо).
17. Жанрові особливості перекладу.

18. Найуживаніші суфікси, префікси французької мови у науково-технічній літературі та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Навчальний матеріал з німецької мови

1. Структура речення в німецькій мові у порівнянні зі структурою речення в українській мові. Розповідне, питальне та заперечне речення. Типи питань.
2. Дієслово. Допоміжні та повнозначні дієслова.
3. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
4. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів.
5. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу. Інфінітив, функції та способи перекладу.
6. Модальні дієслова та їх еквіваленти.
7. Умовний спосіб. Емфатичні конструкції.
8. Інфінітивні конструкції: haben + zu + Infinitiv des Vollverbs, sein + zu + Infinitiv des Vollverbs.
9. Іменник. Утворення множини. Типи відмінювання іменників.
10. Артикль.
11. Займенник (загальні відомості). Особові, присвійні, вказівні займенники. Зворотний займенник sich. Безособовий займенник es. Неозначений займенник man.
12. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння. Відмінювання прикметників.
13. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
14. Граматичні особливості перекладу (артикль, іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник, прийменник, сполучник, поширене означення).
15. Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, безособові речення, безсполучникові підрядні речення, складнопідрядні речення, еліipsis, емфаза, інверсія, подвійне керування та ін.).
16. Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, "фальшиві друзі перекладача", варіанти німецької мови: німецька в Німеччині, у Австрії та Швейцарії, термін, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичення, аббревіатури, умовні позначення, власні назви, німецька система мір та ваги і т. і.).
17. Жанрові особливості перекладу.
18. Найуживаніші суфікси та префікси німецької мови науково-технічної літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

ДОДАТОК 2

Зразки

текстів для читання та перекладу з англійської мови на українську

The Nature of Law

The law affects us all from the moment we are born. We may not like it, but for better or for worse, we live in a society that is bound by rules.

Society, by one means or another, has developed a formal system of rules which are designed to be both observed and enforced. If an individual breaks a legal rule he or she will be penalized in some way. That is what the law is about: it consists of minimum standards of conduct which all members of society are expected to follow.

The concept of justice lies deep in the conscience of all civilized peoples. What that justice is, however, a reflection of the customs and laws of that civilization, and derives from the morality of the people as expounded by their law makers.

All civilized societies have had their codes of law, at least from the time of Hammurabi, the founder of the Babylonian Empire in the third millennium BC. Law is the latticework of civilization and throughout history, a few outstanding lawmakers have shone forth like stars, to illumine the course of justice, some like Solomon as judges, others such as Justinian as great codifiers.

Yet the thought that there can be a theory of law, that is a set of systematically related true propositions about the nature of law, has been challenged, and from several directions. None of the challenges is entirely successful.

A theory of law in a narrow sense refers to an explanation of the nature of law. It is a sense central to philosophical reflection about the law through- out its history.

A theory of law is successful if it meets two criteria: First, it consists of propositions about the law, which are *necessarily* true, and, second, they *ex- plain* what the law is.

Naturally, the essential properties of the law are universal characteristics of law. They are to be found in law wherever and whenever it exists. Moreover, these properties are universal properties of the law not accidentally, and not because of any prevailing economic or social circumstances, but because there is no law without them.

The most usual meaning of the phrase 'the law' is that of a legal rule. Legal rules influence many different aspects of life. Secondly, "the law" is the complete body of all those individual rules that bind society together. Thirdly, the phrase may also mean the process by which rules are made and applied. The development, the content and the application of those rules add up to a *legal system*,

complete with judges, courts, solicitors, barristers, police and indeed politicians in their role as law-makers (legislators).

Economics

The term *economics* was coined around 1870 and popularized by Alfred Marshall, as a substitute for the earlier term *political economy* which has been used through the 18th-19th centuries, with Adam Smith, David Ricardo and Karl Marx as its main thinkers and which today is frequently referred to as the "classical" economic theory. Economic thought may be roughly divided into three phases: Premodern (Greek, Roman, Arab), Early modern (mercantilist, physiocrats) and Modern (since Adam Smith in the late 18th century). Systematic economic theory has been developed mainly since the birth of the modern era.

Economics has been recognized as a special area of study for over a century. The term Economics derived from the Greek words οἶκος [okos], 'house', and νέμω [nemo], 'rules' hence it means *household management*. There is no unanimous consensus upon its definition. Various definitions describe different aspects of this social science. We may mention some of them. Economics is:

- the social science that studies the allocation of scarce resources to satisfy unlimited wants. This involves analyzing the production, distribution, trade and consumption of goods and services, and their management;
- the study of choice and decision-making in a world of limited resources;
- the science that deals with the production, distribution, and consumption of wealth, and with the various related problems of labor, finance, taxation, etc.
- research on such factors as interest rates, gross national product, inflation, unemployment, and inventories, as tools to predict the direction of the economy.

Economics is said to be *normative* when it recommends one choice over another, or when a subjective value judgment is made. Conversely, economics is said to be *positive* when it tries objectively to predict and explain consequences of choices, given a set of assumptions and/or a set of observations.

Economics is the study of how society chooses to allocate its scarce resources to the production of goods and services in order to satisfy unlimited wants. Society makes two kinds of choices: economy-wide, or macro, choices and individual, or micro, choices. The prefixes macro and micro come from the Greek words meaning "large" and "small," respectively. Reflecting the macro and micro perspectives, economics consists of two main branches: macroeconomics and microeconomics.

Зразки текстів для читання та перекладу з французької мови на українську

Voltaire

Ecrivain et philosophe français, célèbre depuis les débuts des Lumières françaises, parce qu'il en exprime en grande partie l'esprit même ; son nom, constitué depuis 1718,

est le pseudonyme de François-Marie Arouet. Fils d'un notaire fortuné, il fait des études chez les jésuites du Collège de Clermont (lycée Louis-le-Grand, 1704- 1711). Voltaire devient membre de la société libertine du Temple et consacre quelque temps à la jurisprudence. Des vers irrévérencieux contre le régent Philippe d'Orléans et une querelle avec le chevalier de Rohan-Chabot lui valent des séjours forcés (1716-1718, 1726), suivis de l'exil en Angleterre. C'est ici que Voltaire est influencé par l'empirisme sensualiste de Locke, la philosophie physique de Newton et la religiosité déiste, mais il fait aussi la connaissance de Swift, de Pope et de Gay et apprend l'importance du théâtre de Shakespeare. Il y écrit son épopée *Henriade* et une nouvelle version du *Poème de la Ligue* (1728). De retour en France (1729), Voltaire prononce son jugement sur la littérature de l'époque (La Motte, Fontenelle, Rousseau) dans le *Temple du goût* (1732), polémise contre la bonté divine (*Epître à Uranie*) et publie sans autorisation *Les Lettres philosophiques* (1734), auxquelles il ajoute les *Remarques sur les « Pensées »* de Pascal. Cette critique du régime français sous la forme d'un récit sur l'Angleterre provoque des poursuites judiciaires, mais Voltaire y échappe par sa fuite dans le domaine de la marquise du Châtelet, en Lorraine (1734-1749). Avant d'être nommé historiographe du roi et membre de l'Académie française (1746), il y crée la plupart de ses cinquante tragédies et comédies qui fondent sa gloire littéraire, bien qu'elles restent faiblement attachées à la tradition classique de Corneille et de Racine. Mais il y rassemble aussi des matériaux de ses réflexions permanentes sur l'histoire et édite les sept *Discours sur l'homme* ainsi que les *Eléments de la philosophie de Newton* (1738).

A la mort de Mme du Châtelet, Voltaire accepte l'invitation de Frédéric II, avec lequel il entretenait déjà une correspondance depuis 1736. Résidant alors à Potsdam (1750-1753), Voltaire poursuit la création de son oeuvre littéraire, historique et philosophique : *Siècle de Louis XIV* (1751), *Poème sur la loi naturelle*, *Micromégas* (1752). Mais après ses disputes avec P.-L. de Maupertuis, le président de l'Académie de Berlin, Voltaire connaît également des différends avec le roi et pense trouver un refuge sûr à Genève, où il commence sa collaboration à l'*Encyclopédie* (1755). Cependant, la construction d'un théâtre sur sa propriété « *Les Délices* », son *Poème sur le désastre de Lisbonne* (1755), sa *Pucelle d'Orléans* (1755), *L'Ingénu* (1757) et l'*Essai sur les mœurs et l'esprit des nations* (1760), où il applique les principes d'une nouvelle

critique historique, irritent aussi bien les calvinistes que les catholiques. En 1759, lorsqu'il écrit son roman *Candide*, en partie contre la philosophie optimiste de Leibnitz et de Pope. Voltaire trouve une retraite définitive à Ferney au pays de Gex (1760-1778). Pendant cette période si fructueuse, l'élite européenne entretient des relations avec Voltaire qui connaît une influence grandissante grâce à ses écrits multiples. En plus des milliers de lettres, qui constituent une documentation encore inexplorée pour sa biographie et l'esprit de l'époque, il écrit des satires, des contes philosophiques et des pamphlets contre les abus politiques cléricaux et juridique.

Notre-Dame de Chartres

Il y a environ 80 cathédrales en France. Toutes différentes, elles font partie des paysages français, mais aucune ne s'impose à une région tout entière comme celle de Chartres. Visible de très loin sur l'horizon, elle semble d'abord seule entre les champs et les nuages, entre la terre et le ciel. Puis quand on s'approche, la ville apparaît, serrée autour d'elle.

Entre la première cathédrale construite au IVe siècle et celle dont on parle, plusieurs ont existé, détruites par les incendies et les guerres, elles ont toujours été reconstruites, plus grandes et plus belles chaque fois et toujours en l'honneur de Marie, mère de Dieu, Notre Dame.

Chartres est un lieu de pèlerinage très ancien dont les origines échappent à l'historien mais c'est surtout après le don de la précieuse relique au IXe siècle que les croyants viennent nombreux. Il s'agit d'un voile qui, disait-on, avait appartenu à la Vierge Marie, c'était celui qu'elle portait le jour de l'Annonciation. Ce voile est la relique la plus précieuse de la cathédrale qui malgré la violence de l'incendie en 1194 a été sauvé. Quand la nouvelle est connue, la joie était telle que la reconstruction est immédiatement décidée.

Pendant que les matériaux arrivent, un architecte dresse les plans, les ouvriers sont réunis, les travaux commencent et en 26 ans seulement, de 1194 à 1220, une nouvelle cathédrale a été bâtie.

La cathédrale mesure 130 mètres de long, 46 mètres dans sa partie la plus large et près de 37 mètres de haut – à l'intérieur sous la voûte.

A l'intérieur on voit le chœur – où se trouve l'autel sur lequel le prêtre célèbre les offices; la nef – la partie centrale qui va du chœur à la porte principale, le labyrinthe, les bas-côtés, surmontés sur les flèches, les 3 portails. Au milieu de la nef, dans les dalles blanches dessine un chemin compliqué, c'est le labyrinthe ou chemin de Jérusalem. Il veut représenter en effet la longue route que parcouraient les chrétiens lorsqu'ils allaient en pèlerinage en Terre Sainte. Ceux qui suivaient à genoux les tours et les détours de ce chemin de pierre, qui se déroule sur près de trois cents mètres, gagnaient autant de grâce et de mérites que ceux qui faisaient réellement le pèlerinage.

La façade avec ses deux flèches très différentes l'une de l'autre peut surprendre : l'une est puissante et pure, sans aucun ornement, l'autre, sculptée, décorée avec élégance. La différence s'explique par les trois siècles qui les séparent. Il y a deux clochers surmontés de flèches: le clocher vieux – 103 mètres de hauteur date du XIIe siècle et le clocher neuf haut de 113 mètres – a été refait au début du XVIe siècle après un incendie allumé par l'orage; son abondante décoration correspond au goût de l'époque.

Mais ce sont les vitraux qui attirent tout d'abord l'attention des visiteurs. Les vitraux de Chartres couvrent près de 2500 mètres carrés. Ils représentent un ensemble unique au monde et sont tous d'auteurs inconnus.

Зразки текстів для читання та перекладу з німецької мови на українську

Kartografie

Die Autokarte, der Atlas, der Globus, die Wanderkarte sind für uns zu Utensilien des täglichen Gebrauchs geworden. Die Geschichte der Kartografie ist zugleich eine Geschichte der zivilisierten Menschheit, sie spiegelt die Eroberung der Erde durch den Menschen wider.

Die frühesten, systematisch erstellten kartografischen Dokumente sind Tontafeln, die um 3800 vor Christus entstanden sind und aus Nord- Mesopotamien stammen. Um 2000 vor Christus wurde auch in China und in Ägypten die Erstellung von Karten weiter verbessert und Gelände wurden systematisch vermessen, zunächst jedoch nur zur Herstellung von kleinräumigen und regionalen Karten. Aus dem 6. Jahrhundert vor Christus stammt die älteste erhaltene Weltkarte. Sie ist eine, in eine Tontafel eingeritzte, schematische Darstellung des babylonischen Weltbildes als Kreis. In der griechischen Antike wird die Geographie, und mit ihr auch die Kartografie, zu

einer wissenschaftlichen Disziplin. Führende griechische Gelehrte machen sich Gedanken über die Gestalt und das Volumen der Erde: Der Philosoph, Astronom und Astrophysiker Anaximander von Milet (circa 611-546 vor Christus) entwirft als erster eine Erdkarte mit der damals bekannten Verteilung von Land und Meer.

Der kartografische Fortschritt in Europa setzt erst mit der zunehmenden Seefahrt im 15. Jahrhundert ein. Das christliche Weltbild gerät durch wissenschaftliche Forschungen zunehmend unter Druck und die Entdeckungsfahrten der Portugiesen, Spanier, Niederländer und Engländer verlangen nach guten, objektiven Karten und genauen Wegbeschreibungen. Zudem fördert der Einsatz der Drucktechnik die massenhafte Verbreitung von Karten.

Vom 17. bis zum 19. Jahrhundert werden besonders in Frankreich neue Methoden zur Vermessung von Landflächen entwickelt. Großen Anteil daran hat die Familie Cassini, die über drei Generationen den Direktor der Pariser Sternwarte stellt und in dieser Zeit Frankreich vollständig vermisst. 1793 wird die erste exakte Gesamtkarte Frankreichs vorgestellt, die „Carte de Cassini“. Sie gilt als Urtyp der topografischen Karte, auf der jedes Detail des Landes, wie zum Beispiel Straßen, Flüsse, Kanäle, Dörfer, Abteien, Schlösser, Weinberge, Seen und Windmühlen, eingezeichnet ist.

Heute gehören Flugzeuge, Kameras, Computer und Satelliten zu den wesentlichen Hilfsmitteln der Kartografen. Die Luftbildvermessung ermöglicht es, Gebiete jeden Umfangs aus der Luft mit einer Präzision zu vermessen, die kaum noch zu übertreffen ist. Mit den heutigen Geoinformationssystemen (GIS) haben Computer, Bildschirm und Maus auf dem Arbeitstisch Einzug gehalten. Die moderne Satellitenkartografie setzt die aus dem Weltraum aufgenommenen Daten und Bilder der Erde per Computer in auf den Meter genaue dreidimensionale Karten um, so dass auch die letzten weißen Flecken auf der Erde eine Gestalt bekommen.

Charles Darwin und Evolutionstheorie

„Mir ist, als gestehe ich einen Mord“, beginnt Charles Robert Darwin sein wohl bekanntestes Werk. Und in der Tat revolutionierte er mit seiner Evolutionstheorie nicht nur die Naturwissenschaften, sondern erschütterte auch das vorherrschende Weltbild. Mitte des 19. Jahrhunderts glaubten die meisten Menschen, dass Gott die Erde im Jahr 4004 vor Christus geschaffen hat, zusammen mit allen Tieren und Pflanzen. Deren Schönheit, Vielfalt und perfekte Anpassung an die Natur galten als Belege für die Macht des Schöpfers. Seit der Geburt unseres Planeten sei keine Art verschwunden oder dazugekommen.

Charles Robert Darwin verfolgte eine andere Idee zur Entstehung irdischen Lebens. Am 24. November 1859 veröffentlichte er sein Buch mit dem Titel „Von der Entstehung der Arten mit Hilfe der natürlichen Zuchtwahl oder Die Erhaltung von bevorzugten Rassen im Lebenskampf“. Die Auflage von 1250 Exemplaren war bereits

am ersten Tag vergriffen. Das Buch und zahlreiche weitere Exponate sind im Londoner Naturhistorischen Museum ausgestellt.

Der Begriff „Evolution“ kommt in der ersten Auflage nicht vor. Dennoch steckt hinter Darwins erster Hauptthese genau das. Sie besagt, dass sich die Natur allmählich entwickelt hat und nicht auf einen Schlag von Gott geschaffen wurde. Diese Überlegung untermauerte Darwin mit detaillierten wissenschaftlichen Belegen, die er während seiner Schiffsreise und nach seiner Rückkehr nach England gesammelt hatte. In seiner Theorie zur Entstehung der Arten behauptet Darwin außerdem, dass sich alles Leben auf der Erde aus verschiedenen Urformen entwickelt hat. In diesem Zusammenhang stellt der Naturforscher zwei weitere Hauptthesen auf: Erstens verändern sich die Arten ständig, und zweitens ist diese Veränderung ein Ergebnis der sogenannten natürlichen Auslese, die Darwin „Kampf ums Dasein“ nennt.

Darwins Idee der natürlichen Auslese ist einfach. Alles Leben strebt danach, sich zu vermehren, doch da es in jedem Lebensraum nur begrenzte Ressourcen gibt, können es nicht alle Organismen schaffen. Um die Wahrscheinlichkeit des Überlebens zu erhöhen, produzieren die einzelnen Arten viele Nachkommen - mehr als nötig. Diese Nachkommen sind nach dem Zufallsprinzip alle mit etwas unterschiedlichen Merkmalen ausgestattet. Einige Individuen sind dadurch besser an ihre Umwelt angepasst als andere, sie überleben und können sich vermehren. So setzen sich ganz automatisch die vorteilhaften Merkmale durch. Darwin nennt dies „Survival of the Fittest“. Damit meint er „der am besten Angepasste überlebt“ und nicht etwa „der Stärkste“.

Charles Robert Darwins Theorie zur Entstehung der Arten ist längst zur Grundlage der modernen Biowissenschaften geworden.

ДОДАТОК 3

Зразки завдань тесту для перевірки знань з граматики та лексики.

Англійська мова.

1. Match the words with their explanations.

2. to assimilate
period of time	a) to gradually destroy by making it weaker over a
3. diversification
use it yourself	b) to fully understand ideas or information so you can
4. influence
before	c) that has never happened, been done or been known
5. unprecedented	d) a statement that says what you think will happen
6. concern	e) impossible to understand
7. inevitably	f) happening slowly over a long period

8. a prediction	g) certain to happen
9. gradual	h) worry
10. to erode	i) variety
11. unintelligible
person or thing	j) an effect a person or thing can have on another

1. *Choose the correct word for each sentence.*

2. How will the increase in interest rates **affect/effect** your sales?
3. Before coming here, I studied **economics/economy** at university.
4. The cost of **life/living** has gone up again.
5. Normally, she is a very **conscientious/conscious** worker.
6. Unfortunately, we have **misaid/misled** the original invoice.
7. The **overtake/takeover** bid from Jenkins came as complete surprise.
8. He first spoke **briefly/shortly** about the agenda for the day.
9. The secretary made **notes/notices** of what was said at the meeting.

1. *In each sentence, either one or both of the forms in italics could be correct.*

Tick the sentences where both forms are correct. Underline the correct form in the others.

2. Mumps *is/are* not too problematic if contracted in childhood, but can be dangerous in later life.
3. The *chair/chairwoman* has just phoned to say she's been delayed in traffic.
4. For really good electric *pianos/pianoes*, have a look in Marston's.
5. Corn circles are one of the strangest *phenomenons/phenomena* of recent times.
6. For this dish, you need to weight the ingredients carefully on the *kitchen scale\ kitchen scales*.
7. The Asthma Helpline will be able to give you *advice/an advice*.
8. This checkout is for customers with *fewer/less* than five items only.
9. He was hit on the head by *stone/a stone*.
10. The supermarket is doing a lot of different *fruit/fruits* from the Far East at the moment.

Французька мова.

I. Choisissez la forme verbale correcte

1. Au mois de janvier nos amis français.....deux semaines de vacances.
a) avons b) avions c) auront d) avait
2. Mes frèrestoujours de bonne heure
a) se couchait b) se coucha c) se couchent d) se couchèrent
3. Beaucoup de délégations étrangères.....part à cette conférence scientifique
a) prenons b) prend c) prends d) prennent
4. Attends un peu, je.....te remplacer.
a) va b) vas c) vais d) vient
5. Tout le monde.....aux événements qui se passent à la veille des élections
a) s'intéressé b) s'intéressent c) s'intéressa d) s'intéresse

II. Employez l'adjectif possessif approprié

1. Je voudrais rencontreramis à la gare.
2. Nous téléphonons souvent àparents.
3. Mes cousines font....études à l'université de la Sorbonne
4. Voulez-vous prendre part à ces compétitions sportives avec.....amis
5. Il me semble que tu as oublié....livres sur la table.

III. Complétez les phrases avec une préposition ou un article contracté

1. Il a terminé ses études...faculté....droit.
2.deux jours mon père part...mission étrangère.
3. Nous sommes prêts...vous suivre.
4. Je voudrais passer deux ou trois semainesbord de la mer.

5. Mon amie enseigne le français....étudiants de deuxième année

IV. Complétez les phrases avec les pronoms relatifs qui, que, dont

1. C'est le travail....me prend beaucoup de temps
2. Nous devons meubler l'appartement....nous venons d'acheter
3. C'est un peintre....tout le monde admire.
4. Adressez-vous au guichet..... se trouve en face de l'entrée
5. La maison....vous voyez le toit est notre école.

V. Mettez les verbes entre parenthèses aux temps qui conviennent

1. On (traduire) ce roman en quelques langues.
2. Il était sûr que son ami (se tromper).
3. Ils (venir) nous voir samedi.
4. Combien de cours (avoir) vous demain.
5. Les préparatifs pour l'expédition (prendre) quelques mois

Німецька мова.

Aufgabe 1. Was passt nicht? Unterstreichen Sie dieses Wort.

Beispiel: Schloss, Kathedrale, Einfamilienhaus, Hochhaus (Sie sollen die Kathedrale unterstreichen.)

1. der Roman - die Geschichte - der Witz - das Lied
2. hier – an dieser Stelle – an diesem Ort – irgendwo
3. das Handy– das Foto - e-mail - das Fax
4. die Tasse – der Teller – das Messer – die Bank
5. lustig – heiter - traurig, - lachend
6. nützlich – brauchbar – verwendbar - nutzlos
7. das Zeugnis – das Diplom – das Zertifikat – der Zustand
8. säubern – freuen - putzen – reinigen
9. die Kunst - die Sprache – der Dolmetscher – das Wörterbuch
10. müssen – unter Druck stehen – ziehen - gezwungen sein

Aufgabe 2. Bilden Sie Plural in den folgenden Sätzen. Ändern Sie die Sätze, wenn es nötig ist.

- 1.- Das ist ein Mittel, um das Unbekannte zu erforschen.
- 2.- Das logische Denken hilft dem Menschen in seiner Tätigkeit.
3. - Das Kind spielt mit dem Ball.
- 4.- Die Mutter arbeitet in einem Betrieb.
- 5.- Das Auto fährt der Straße entlang.

Aufgabe 3. Gebrauchen Sie Passiv im folgenden Rezept:

1. Mehl mit Backpulver mischen und auf ein Brett legen.
 2. In der Mitte des Mehls eine Vertiefung machen.
 3. Zucker und Eier mit einem Teil des Mehls schnell zu einem Brei verarbeiten.
 4. Auf diesen Brei die kalte Butter in kleinen Stücken geben und etwas Mehl darüber streuen.
 5. Alles mit der Hand zusammendrücken und möglichst schnell zu einem glatten Teig verarbeiten.
 6. Den Teig vorläufig kaltstellen.
 7. Dann etwas Mehl auf das Brett geben, den Teig ausrollen und in die Form legen.
-

ДОДАТОК 4

**ТЕМИ ДО СПІВБЕСІДИ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ СУЧАСНОГО
ЖИТТЯ ТА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:**

1. ХОБІ (спорт, читання, ігри, подорожі, улюблена діяльність тощо).
2. ЧАС (вільний час, розподіл та організація часу).
3. РОБОТА (звичайний робочий день, ставлення до робочої діяльності, омріяна робота).
4. МОТИВАЦІЯ (різні шляхи мотивувати інших та себе, вирішення проблем).
5. ЦІЛІ ТА ПЛАНИ (ваші цілі на майбутнє, як зазвичай ви плануєте).
6. КОМП'ЮТЕР ТА ІНТЕРНЕТ (комп'ютер у вашому житті, як часто та де використовуєте).
7. КНИГИ (улюблені книги, остання книга, яку прочитали, важливість книг, фахові книги та книги зі спеціальності).

8. МИСТЕЦТВО (театр, кіно, музика, живопис, телебачення у вашому житті, ставлення до мистецтва).

9. НАВЧАННЯ (важливість навчання у сучасному світі, чого б ви хотіли навчитись).

10. НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ (збереження середовища, екологічні проблеми та їх вирішення, ставлення до екологічних питань).

11. МАЙБУТНЄ НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ (актуальність, цілі, практична цінність).